

Diákok nyomortanyója.

— Az Evangéliumi Keresztyén Diákszövetség „otthona“.

A legutóbbi években a napilapok riportrovatában ugyszólván állandó téma: a budapesti nyomortanyák színes leírása, a Csikágó zsufolt tömeglakásai, az Angyalföld tüdővész nyomorszállásai és sok-sok cikk jelent meg már ezekről is és a magyar főiskolai ifjuság rettenetes nyomoráról . . .

Csak nemrégiben hívta föl a *Budapesti Hírlap* a társadalom figyelmét a diákszallók építésének égető szükségességére, a meggyőző érvek garmadájjával szólunk a kormányhoz, pénzügyminiszterhez, eléjük tártuk a kész terveket, a Közmunkák Tanácsa elnökének nagyszerű koncepcióju munkáját és — eddig semmi válasz.

Budapest kellős közepén, a magyar főváros szívében van egy nagy épület. A Hársfa-utca és Király-utca sarkán egy kétemeletes ház, a homlokzatán ezt a nevet viseli: *Edison-szálló*. Föllebbentjük a tejüvegablakok porlepett függönyeit, tessék bepillantani és látni, — nemcsak nézni — *diákok nyomortanyája ez a hely.*

Forró nyári délután lépünk be a nagy üvegtorony, melyen ez a felírás látható:

EZ A SZALLÓ MEGSZÜNT.

Az előcsarnokban, mely nemrég még egy tizedrangú hotel „hallja“ volt, a rendes portásfülke, előtte a hosszú márványpult, nagy falitáblán néhány szobakulcs, és a tábla mellett fehér lap: *Házirend* . . .

Az előcsarnokban senki sincs, tikkasztó hőség, portásnak hire-hamva sincs, s én kíséremmel megindulok az iszonyu körútra, az Edison-szálló emeleti szobáiba . . .

Az emeleti folyosón bágyadt diák támaszkodik a korlátokhoz, ő az első, a kivel találkozunk.

— Melyik szobában lakik? — kérdezzük.

— Itt, a 63-asban, — hangzik a felelet — de most suroltam föl a padlót, hát addig kinn állok... Belépünk a 63-as szobába.

A teljes butorzat három rongyos matrác, egy szennyes, huzatlan párna és egy pokróc . . . Semmi, semmi más. A négy fal üresen, töredezetten, piszkosan mered a lakóra, a ki e lankasztó délutánon ledől az ágyára — és pihenni próbál . . . Schol egy szék, asztal vagy szekrény. Három matrác és a puszta falak! . . .

— Másodéves joghallgató vagyok, a kolozsvári egyetemre járok . . . nincs keresetem . . . ez a szoba naponta 3 korona . . . itt kell laknunk — mondja a sápadt, beesett szemű, erdélyi magyar fiú.

67-es szoba. Ugyanaz a kép. Itt a matrácokon félig meztelen orvostanhallgató súlyos lábsérülését kötözi.

— Mi baja van? — kérdezzük elszorult szívvel.

— Karhatalmi tiszt vagyok, a cipő feltörte a lábam és elmérgesedett, nincs, a ki bekötözze . . .

A 68-as szobában szintén egy orvostanhallgató lakik. *Éppen a fehérneműjét mossa a márvány mosdótáblában, a nő még ittmaradt a régi szállóból.* A fehérneműje — — *egy ing, és egy puha gallér . . .*

— És én vasalom is, kérem, ott van ná, a kollégámnál éppen a meleg vasaló.

Valóban lassankint megelevenedik az emelet. Az ablakokban megjelenik a magyar egyetemi ifjuság 20—30 tagja, az arcuk mosolygó, mert arany humoruk beragyogja az iszonyu tanyát, sokan beszélnek hozzám egyszerre:

— Ide tessék jönni — rengeteg féreg — csak egy szekrény volna legalább — rajzolni szeretnék, Istenem, egy asztal kéne, kicsi kis asztal.

Az egyik szobában egy műegyetemi hallgató ekinzottan kiált föl:

— Nincs nyomor, nincs, a mig két karunk van, a mig dolgozni tudunk, nincs nyomor, nem szabad panaszkodni . . .

Egy nagyobb szobában négy egyetemi hallgató ül a matrácokon és elbusultan hajtják le a fejüket. Az egyik fölneéz és a szemében köny csillog, a mikor megszólal:

— Uram, a Fürst, ez az oka mindennek . . . félünk tőle . . . A Fürst hatalmas ember, a ki nem tetszik neki, a ki kér valamit, annak rögtön fel is ut — je is ut . . .

A Fürst, ez az öreg portása az Edison-szállónak, ő gondozza a diákokotthonát és ezért havi 3—4000 korona fizetést kap a magyar Evangéliumi Keresztyén Diákszövetségtől.

Megtudjuk, hogy a szállót a Diákszövetség számára az amerikai *Jung man christian Association* vette meg 12.000 dollárért diákokotthon céljára — butorral együtt. A szálló felügyelője jelenleg egy *Fiers* nevű angol lelkész. — de minden gond mégis csak Fürst ur vállait nyomja. Az Evangéliumi Keresztyén Diákszövetség „Szálló-bizottsága“ *eladatta az összes butorokat.* Azt mondja erre Fürst ur:

— Hát minek kell a diákoknak olyan fényes butorzat? . . . Szeptemberre majd lesznek már vala-

milyen butorok ugyis. És odafönt az egyik szobában egy müegyetemi hallgató csonttuberkulózisban fetreng a rongyos, szennyes matrácán... Minek kell annak olyan fényes butorzat, például egy ágy?...

És mindennek fejében havi 90 koronát kell fizetni. A ki nem tud fizetni, az az *Evangéliumi Szövetségtől* ilyen leveleket kap:

— Miután ismételt felszólításunk ellenére sem fizette meg a kiszabott lakásdíjat, abba a helyzetbe kerültünk, hogy az utolsó felszólítást adjuk: *vagy lefizeti egy 24 óra alatt hátralékait, vagy 5 napon belül a szállodát elhagyja.* Budapest, 1921. július 15. *Szálloda-Bizottság. Magyar Evangéliumi Keresztyén Diákszövetség.*

Ime, egy újabb cikk a diáknymorról. Ez a kép nem tulzott, eléggé a magyar szívekbe hasító?.. Tán emlékezni fognak rá az illetékesek, nem egy — hanem háromszor huszonnégy óráig is...

V. F. dr.